5.hafta

MAT 203 AYRIK MATEMATİK

Öğr. Üyesi: Dr. Sümeyra BEDİR

#5.2 MATEMATIKSEL INDÜKSIYON

!Bu bölümde diziler ve diğer bazı sayılar teorisi tanım ve kavramları üzerinden **matematiksel indüksiyon** teknikleri anlatılacak.

#5.1 DIZILER (özet)

Sonsuz Reel Sayı Dizileri

- Genel terim: a_k , k için bir başlangıç değeri ile birlikte verilir.
- $\bullet$ a_k : k.terimin değerinin k'ya bağlı olarak nasıl hesaplandığının formülüdür.
- Sonsuz dizinin terimlerinin aldıkları değerler sonlu sayıda olabilir.
- Bir dizi farklı genel terimlerle ifade edilebilir.

Toplam ve Çarpım Sembolleri

$$\sum_{k=m}^{n} a_k = a_m + a_{m+1} + a_{m+2} + \dots + a_n.$$

$$\prod_{k=m}^{n} a_k = a_m \cdot a_{m+1} \cdot a_{m+2} \cdot \cdots \cdot a_n.$$

Faktöriyel

$$n! = n \cdot (n-1) \cdot \cdot \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1.$$

$$0! = 1$$

$$0 \le r \le n,$$

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}.$$

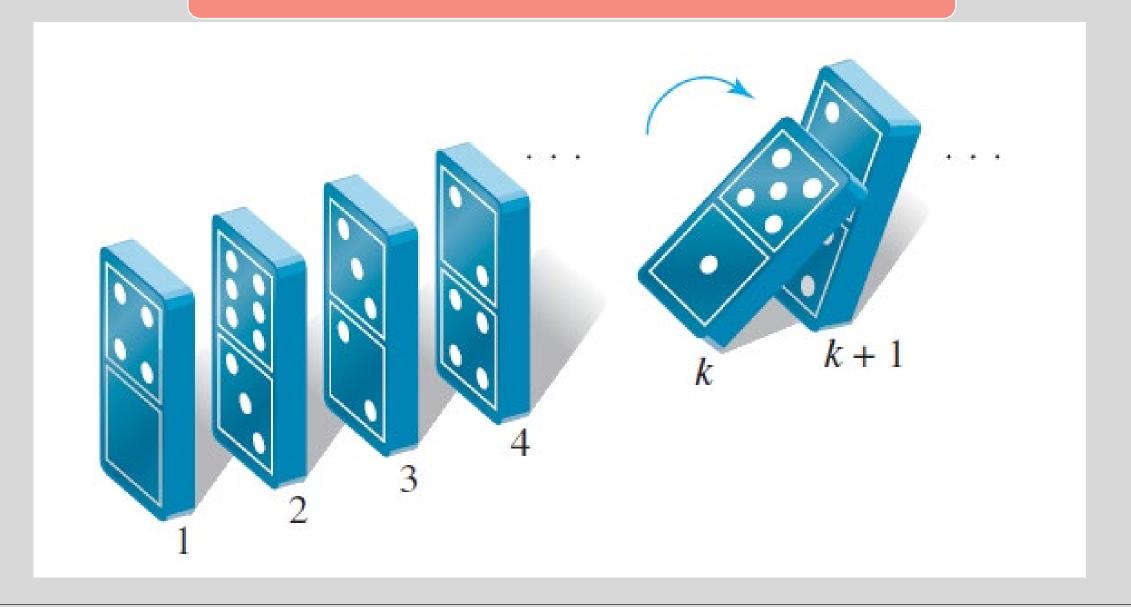
Matematiksel İndüksiyon Prensibi

Örnek (n coin problemi)

• $\forall n \geq 8$ için, n cent, 3lük ve 5liklerle ifade edilebilir..

8¢	3¢ + 5¢
9¢	$3\phi + 3\phi + 3\phi$
10¢	5¢ + 5¢
11¢	$3\varphi + 3\varphi + 5\varphi$
12¢	$3\phi + 3\phi + 3\phi + 3\phi$
13¢	$3\phi + 5\phi + 5\phi$
14¢	$3\phi + 3\phi + 3\phi + 5\phi$
15¢	$5\phi + 5\phi + 5\phi$
16¢	$3\phi + 3\phi + 5\phi + 5\phi$
17¢	$3\phi + 3\phi + 3\phi + 3\phi + 5\phi$

Matematiksel İndüksiyon Prensibi

Matematiksel İndüksiyon Prensibi $(k+1)\phi$ k¢ $(k+1)\phi$

Matematiksel İndüksiyon Prensibi ile İspat

P(n)'in n≥a için doğruluğunu ispatlamak;

- 1. P(a) doğru mu?
- 2. Her k≥a için P(k) doğru ise P(k+1) doğru mu? (P(k) varsayılır, P(k+1) ispatlanmaya çalışılır)
- 3. P(n)'in ∀n≥a için doğru olduğu sonucuna varılır.

Matematiksel İndüksiyon Prensibi ile İspat

- 1. Eşitlikler (Çarpım Sembolü/Toplam Sembolü içerebilir)
- 2. Eşitsizlikler
- 3. Bölünebilme
- 4. Diziler (Genel Terim, yinelemeli diziler)

• Her n≥1 tamsayısı için aşağıdaki ifadeyi ispatlayınız.

$$1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$$

• Her n≥0 tamsayısı için aşağıdaki ifadeyi ispatlayınız.

$$\sum_{i=0}^{n} r^{i} = \frac{r^{n+1} - 1}{r - 1}$$

• Her n≥ 3 tamsayısı için

$$2n + 1 < 2^n$$

olduğunu ispatlayınız.

• Her n≥ 5 tamsayısı için

$$n^2 < 2^n$$

olduğunu ispatlayınız.

• Her n≥ 2 tamsayısı için

$$2^n < (n+1)!$$

olduğunu ispatlayınız.